

GÜVENCE HESABI ¹

Güvence Hesabı 14 Haziran 2007 tarih, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 14 üncü maddesiyle Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri bünyesinde kurulmuştur.

Sigortacılık Kanunu'nun geçici 1 inci maddesi ile Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı'nın tüm sorumlulukları, varlıkları, alacakları ve yükümlülükleriyle birlikte Güvence Hesabı'na devir olmuştur.

Amacı

Kapsamında bulunan zorunlu sigortaların sağladığı teminatlara ilişkin olarak; sigortalının belirlenememesi, rizikonun meydana geldiği tarihte geçerli sigortanın bulunmaması veya çalınmış veya gasp edilmiş araçlarla kazaya sebebiyet verilmesi durumlarında, kazalarda zarar gören kişilerin, sigorta güvencesinden yoksun kalmaları nedeniyle uğrayacakları bedeni zararların giderilmesi amacıyla kurulmuştur.

Hesab'ın bu amacına ek olarak, kapsamında bulunan zorunlu sigortaları yapan sigortacının mali bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlardan ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde sigortacının ödemekle yükümlü olduğu maddi ve bedensel zararların karşılanmasında Güvence Hesabı'nın görevleri arasında tanımlanmıştır.

Gelirleri Nedir?

Sigortacılık Kanunu'nun 14/3 maddesi ve Güvence Hesabı Yönetmeliği'nin 8.maddesi uyarınca hesabın gelirleri;

- ✓ Sigorta şirketlerinin her yıl tahsil ettikleri kapsam dahilindeki zorunlu sigortaları primlerinin %1'i oranındaki katılma payları
- ✓ Sigorta yaptıranlardan safi primlerinin %2'si oranında tahsil edilen katılma payları
- ✓ Sigorta şirketlerinin Yeşil Kart sigortaları için tahsil ettikleri toplam safi primlerin % 0,5'i oranındaki katılma payları
- ✓ Yeşil Kart sigortası yaptıranların safi primlerinin % 0,5'i oranında sigorta şirketine ödeyecekleri katılma paylarından oluşmaktadır.
- ✓ Katılım payı gelirleri dışında,
- ✓ rücu ve yatırım gelirleri de Hesab'ın diğer gelirlerini oluşturmaktadır.

Güvence Hesabı'nın gelir ve giderlerinin denetimi Hazine Müsteşarlığı'na aittir.

¹ Ders Notları Güvence hesabı web sayfasından hazırlanmıştır. <http://www.guvencehesabi.org.tr>.

Sorumlulukları :

Hesap, Yönetim Komitesi tarafından yönetilir ve Yönetim Komitesi hesapla ilgili iş ve işlemlerden sorumludur. Hesabın işleyişi ile ilgili olarak Yönetim Komitesi aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

a) Bilgi ve belgeleri, ilgili mevzuat ve sigortacılık teamüllerine uygun olarak inceleyerek Hesap Yönetimine yapılan başvuruları en kısa sürede ve kaynaklar çerçevesinde değerlendirip sonuçlandırılmasını sağlamak,

b) Hesabın gelir ve giderleriyle ilgili belgelerin usulüne göre düzenlenmesini ve muhafaza edilmesini sağlamak,

c) Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesine göre ödenen tazminat ve diğer giderleri sorumlulardan tahsil etmek veya bu amaçla bu kişiler aleyhine rücu davaları açmak,

d) Hesabın amacına yönelik anlaşma, iş ve işlemleri yapmak,

e) Katılım paylarını süresi içinde ödemeyen sigorta şirketleri hakkında yasal işlemler yürütmek,

f) Hesabın mevcutları ve gelirlerinin nemalandırılmasını sağlamak,

g) Hesap personelinin atamalarını yapmak, özlük hakları ve ücretlerini belirlemek,

h) Sigorta şirketlerinin iflasları veya tasfiyeleri halinde, iflas ve tasfiye idare, kurul veya masaları ile ilişkileri yürütmek,

i) Faaliyetini gerçekleştirmek amacıyla taşınır, taşınmaz mallar kiralamak, satın almak,

j) Zarara yol açan aracın, Kanununun 91 inci maddesinin beşinci fıkrasına göre, geçerli zorunlu mali sorumluluk sigorta poliçesinin bulunmaması halinde gerektiğinde ilgili kamu kuruluşları nezdinde girişimde bulunmak,

k) Hesabın işleyişi ile ilgili mevcut ve ilerde doğabilecek sorun ve işlemlerle ilgili tüm kararları almak ve işlemleri yürütmek,

l) Zorunlu Sigorta kapsamında bulunan ancak geçerli sigorta poliçesi olmayan kişiler hakkında gerekli işlemlerin yapılması için ilgili kamu kuruluşları nezdinde girişimde bulunmak.

Güvence Hesabı Teminatları

Güvence Hesabı, kapsamında bulunan zorunlu sigortaların sağladığı teminatlara ilişkin bedeni olarak (sakatlık ve ölüm) zarar görenlere kaza sonrasında sakat kalma halinde sakatlık tazminatı, ölüm halinde ise ölenin desteğinden yoksun kalanlara destekten yoksun kalma tazminatı ödemektedir.

Güvence Kapsamı :

- Sigortalının tespit edilememesi durumunda kişiye gelen **bedensel zararlar**,
- Rizikonun meydana geldiği tarihte geçerli olan teminat tutarları dâhilinde sigortasını yaptırmamış olanların neden olduğu **bedensel zararlar**,
- Zorunlu sigorta teminat limitleri ile sigorta poliçesinde belirtilen teminat arasındaki fark kadar ödenecek **bedensel tazminat tutarları**,
- Sigorta şirketinin malî bünye zaafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde (Güvence Hesabı kapsamında kalan Zorunlu Sigortalar ile sınırlı olarak) ödemekle yükümlü olduğu **maddi ve bedensel zararlar**,
- Çalınmış veya gasp edilmiş bir aracın karıştığı kazada,13/10/1983 tarihli ve [2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu](#) uyarınca işletenin sorumlu tutulmadığı hallerde, kişiye gelen **bedensel zararlar**.
- **Ayrıca** Hesaba, Yeşil Kart Sigortası kapsamında Türkiye sınırları içinde meydana gelen zararlardan dolayı Büroca tekemmül ettirilen hasar dosyalarının tazminat ödemesi için Büro tarafından da başvurulabilir.

Güvence Hesabı Kapsamındaki Sigortalar

1. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası)
2. Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası (6704 Sayılı Kanun gereği 26.04.2016 itibari ile **yürürlükten kaldırılmıştır.**)
3. Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası
4. Tüpgaz Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası
5. Tehlikeli Maddeler ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası
6. Maden Çalışanları Zorunlu Ferdi Kaza Sigortası

GÜVENCE HESABI SIKÇA SORULAN SORULAR

1. Güvence Hesabı'ndan hangi durumlarda tazminat talep edilebilir?

Sigortacılık Kanunu'nun 14. maddesinde Güvence Hesabı'ndan hangi durumlarda tazminat talep edilebileceği belirtilmiştir. Bu durumlar kısaca;

- Sigortalının tespit edilememesi durumunda kişiye gelen bedensel zararlar için,
- Rizikonun meydana geldiği tarihte geçerli olan teminat tutarları dâhilinde sigortasını yaptırmamış olanların neden olduğu bedensel zararlar için,
- Sigorta şirketinin malî bünye zaafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde ödemekle yükümlü olduğu maddî ve bedensel zararlar için,
- Çalınmış veya gasp edilmiş bir aracın karıştığı kazada, Karayolları Trafik Kanunu uyarınca işletenin sorumlu tutulmadığı hallerde, kişiye gelen bedensel zararlar için,
- Yeşil Kart Sigortası uygulamaları için faaliyet gösteren Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunca yapılacak ödemeler için,

2. Güvence Hesabı'ndan karşılanmayacak zararlar nelerdir?

- Manevi zararlar.
- Bedensel zararlar dışında kalan her türlü maddi zararlar. (Hesabın yükümlü olduğu İflas etmiş veya Ruhsatları iptal edilmiş Sigorta Şirketleri hariç)
- Kazaya neden olan aracın işletenin veya sürücüsünün zararları.
- Motorlu aracı çalan veya gasbedenlerle, bunlara yardımcı olanların ve bu durumu bilerek araca binen sürücü veya yolcu zararları.
- Motorlu araçların yarış için bulunması gereken sigortayı yaptırmaksızın yarışa katılması durumunda kişilere verdiği bedeni zararlar.
- İşletenin eylemlerinden sorumlu tutulduğu kişilere karşı yöneltebileceği zararlar.
- İşleten tarafından ileri sürülebilecek tazminat talepleri.
- Motorlu bisikletin sebep olduğu kazalardan doğan zararlar.
- Motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunan kimselere motorlu aracın bırakılması sırasında kişilere gelen zararlar.
- Hastalık ve ferdi kaza sigortası yapan sigorta şirketlerinin rücu talepleri.

3. Plakasını alamadığım bir araç, park halindeki aracıma çarparak kaçmıştır. Güvence Hesabı, aracımda meydana gelen hasarı öder mi?

Güvence Hesabı, motorlu araçlarda meydana gelen hasarlardan sorumlu değildir. Güvence Hesabı'ndan ancak bedeni zararlar(malüliyet ve ölüm halinde doğan zararlar) talep edilebilmektedir.

4. Çalıntı bir aracın kusurlu olarak sebep olduğu bir kazada yaralanma ve ölüm durumlarında Güvence Hesabı'na başvurulabilir mi?

KTK'nun 108.maddesi uyarınca; çalınmış veya gaspedilmiş araçların neden olduğu bedeni zararlar,KTK'nun 107 maddesi uyarınca işletenin sorumlu olmadığı durumlarda Güvence Hesabı'ndan talep edilebilmektedir.

5. Güvence Hesabı'dan talep edilebilecek tazminat tutarı ne kadardır?

Güvence Hesabı'nın sorumluluğu, kaza tarihinde Hazine Müsteşarlığı'nın belirlediği teminat limitleri ile sınırlıdır. Bu teminat limiti her durumda ödenmemektedir. Öncelikle hak sahiplerinin talep edebileceği tazminat miktarı, tarafların kusurları da dikkate alınarak alınarak tespit edilmektedir. Tespit edilen bu tazminat, teminat limitleri kapsamında kalmak kaydıyla ödenmektedir.

6. İflas eden ve bütün branşlarda ruhsatları iptal edilen sigorta şirketleri hangileridir?

- Akdeniz Sigorta (İflas)
- Emek Sigorta (İflas)
- Universal Sigorta (İflas)
- Kapital Sigorta (İflas)
- Egs Sigorta (Ruhsat İptal)
- GIC Dünya Sigorta (Eski Bayındır Sigorta) (Ruhsat İptal)
- Batı Sigorta (Ruhsat İptal)
- Hür Sigorta (Ruhsat İptal)

Mali bünye zafiyeti nedeni ile bütün branşlarda ruhsatı iptal edilmiş veya iflas etmiş sigorta şirketlerinin Güvence Hesabı kapsamında bulunan zorunlu sigortalarına ait maddi ve bedeni zararları Güvence Hesabı ödemek ile yükümlüdür.

Söz konusu ödeme kapsamında yer alan tazminat alacaklılarının, Güvence Hesabı'na gerekli belgelerle birlikte yazılı olarak başvurmaları gerekmektedir.

7. İflas eden ve bütün branşlarda ruhsatları iptal edilen sigorta şirketleri ile ilgili olarak nasıl başvuru yapabilirim?

İflas eden sigorta şirketlerle ilgili olarak Güvence Hesabı'na, bütün branşlarda ruhsatları iptal edilmiş sigorta şirketleri ile ilgili olarak bu sigorta şirketine yazılı olarak başvurmak gerekmektedir. İkinci durumda ilgili şirket tarafından hasar dosyası tanzim edilerek Güvence Hesabı'na gönderilmektedir.

8. Ödemeler nasıl yapılmaktadır?

Kanun ve Yönetmelik gereği Güvence Hesabı tarafından talep edilen belgeler tamamlandıktan sonra hak sahibine, banka aracılığıyla ödeme yapılmaktadır.

9. Güvence Hesabı'nın ödediği tazminat nedeniyle rücu hakkı var mıdır?

Güvence Hesabı, ödediği tazminatın tahsili amacıyla KTK'nun 108. ve Güvence Hesabı Yönetmeliği'nin 16.maddesi uyarınca zarar veren aracın işletenine, sürücüsüne, sigortacısına veya sigortacının iflas masasına rücu etmektedir.

10. Güvence Hesabı'na ne kadar sürede başvurmak gerekmektedir?

Hak sahiplerinin, zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten itibaren iki yıl ve herhalükarda 10 yıl içinde bizzat yazılı olarak veya taahhütlü mektupla Güvence Hesabı'na başvurmaları gerekmektedir.

11. Sürücüsü bulunduğum araçla, kendi kusurumla kaza yaptım. Trafik poliçem bulunmamaktadır. Zararımı Güvence Hesabı'ndan talep edebilir miyim?

KTK ve Güvence Hesabı Yönetmeliği'nin 14/b maddesi uyarınca kazaya neden olan aracın işleten ve sürücüsü tarafından ileri sürülecek zararlar Hesaptan karşılanmaz.

12. Güvence Hesabı Kapsamındaki Sigortalar nelerdir?

1. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası)
2. Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası
3. Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası
4. Tüpgaz Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (*)
5. Tehlikeli Maddeler ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (*)
6. Yeşil Kart Sigortası Ödemeleri
7. Maden Çalışanları Zorunlu Ferdi Kaza Sigortası

13. Zorunlu sigortalar güvence hesabı tarafından takip ve kontrol sistemi nasıl işlemektedir?

Güvence Hesabı'nın takibini yapacağı "Zorunlu Sigorta Takibine İlişkin Yönetmelik" 9 Ağustos 2014 tarihli ve 29083 sayılı Resmi Gazetede yayımlandı. Hazine Müsteşarlığı'nca çıkarılan yönetmelikle getirilen uygulamalar 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecek.

Denetim, Güvence Hesabı kapsamındaki zorunlu sigortalar ile Kanun veya Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılması zorunlu tutulan ve Müsteşarlıkça bu Yönetmelik kapsamına alınmasına karar verilen sigortaları kapsayacak.

Yönetmeliğe göre, yeni yıl itibarıyla sigortasını yaptırmayanların haklarında idari ve cezai kovuşturmalar yapılabilecek ve aynı zamanda izin, lisans veya ruhsatları iptal edilebilecek.

Zorunlu sigortalara konu teşkil eden menfaate ilişkin bir faaliyetin icrası ya da bir şeyin kullanılması için izin, lisans veya ruhsat talep edildiğinde, yetkili mercilerce Sigorta Bilgi Merkezi (Merkez) nezdindeki veri tabanı üzerinden veya ibraz edilen sigorta poliçesinden ilgili zorunlu sigortaların geçerli teminat tutarları üzerinden yaptırılıp yaptırılmadığı kontrol edilecek. Merkez nezdinde yapılan kontrol neticesinde ilgili zorunlu sigortaların geçerli teminat tutarları üzerinden yaptırılmadığının tespit edilmesi veya ruhsat talep edenlerce ilgili sigorta poliçesinin ibraz edilmemesi durumunda geçerli teminat alınana kadar yetkili mercilerce izin, lisans veya ruhsat verilmeyecek.

UYGULAMA NASIL OLACAK?

Sigorta Bilgi Merkezi, bilgi merkezi nezdinde tutulan bilgiler üzerinden yapılacak kontroller neticesinde sigorta teminatı sona erecek olan zorunlu sigorta poliçeleri vadesinden 30 gün önce Güvence Hesabı'na bildirecek. Zorunlu sigorta poliçesi sahipleri söz konusu poliçelerin yenilemesi hususunda Güvence Hesabı tarafından uyarılacak.

Uyarıya rağmen sigortasını yaptırmayanlarla, Güvence Hesabı tarafından sigortasız olduğu tespit edilen gerçek ve tüzel kişiler izin, lisans veya ruhsat vermeye yetkili mercilere Güvence Hesabı tarafından bildirilecek.

Bakanlar Kurulu'nun 21.01.2010 tarihli ve 2010/190 sayılı kararı gereği, izin, lisans veya ruhsat verme yetkili merciler sigortaların yapılıp yapılmadığını kontrol etmekle yükümlüdür. Sigortasını yaptırmayan gerçek ve tüzel kişiler yetkili mercilerce uyarılır. Uyarının tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde sigortasını yaptırmayanların faaliyetleri, idari ve cezai kovuşturmalar saklı kalmak kaydıyla yetkili mercilerce sigorta yaptırıcaya kadar durdurulur. Buna rağmen söz konusu sigortaların izin, lisans veya ruhsat vermeye yetkili mercilerce bir ayı geçmemek üzere belirlenecek sürede yaptırılmadığının tespiti halinde söz konusu izin, lisans veya ruhsatları ilgili yetkili mercilerce iptal edilecektir.

Güvence Hesabı, söz konusu yönetmelik gereği 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan bu işlemlerin uygulamasından ve takibinden sorumlu olacaktır.